

SAMENWERKINGSPROTOCOL

Tussen:

De politiezone:

Politiezone Gent (hierna PZG genoemd)
vertegenwoordigd door Filip Rasschaert, Korpschef van de Politiezone Gent

De huisartsenkring:

Huisartsenvereniging Gent vzw (hierna HVG genoemd),
vertegenwoordigd door dr. Linde Tilley, Voorzitter Huisartsenvereniging Gent

is overeengekomen de praktische samenwerking tussen hoger genoemde partijen te structureren en op jaarbasis te evalueren.

Algemeen

Het doel van dit protocol is een voor de artsen en politie werkzame oplossing af te spreken met betrekking tot:

- Opvordering van artsen door de politie: bij overlijden, dringende procedure gedwongen opname, alcohol- en drugscontrole, afleveren attest opsluiten cel
- Verlenen van bijstand door politie in geval van agressie en bedreiging

Zowel de PZG, als de huisartsenkring verbinden er zich toe de elementen uit deze overeenkomst mee te delen respectievelijk aan de politiebeambten en artsen van de betrokken huisartsenkring. Zij zullen er ook op toe zien dat de bepalingen in het protocol nagekomen worden.

Bij problemen zullen bij de PZG de korpschef of zijn vervanger, bij de HVG de voorzitter of zijn gemandateerde vertegenwoordiger verwittigd worden.

Zoveel als mogelijk zal in eerste instantie bemiddelend opgetreden worden.

De ondertekenaars van deze overeenkomst zullen ook instaan voor de jaarlijkse evaluatie ervan.

Het gebied waarop dit protocol van toepassing is omvat de gemeenten:

9000 Gent
9041 Oostakker
9042 Desteldonk/Sint-Kruis-Winkel
9040 Sint-Amandsberg
9050 Gentbrugge/Ledeberg
9052 Zwijnaarde/Sint-Denijs-Westrem/Afsnee
9031 Drongen
9030 Mariakerke
9032 Wondelgem

Artikel I. BEROEP DOEN OP HUISARTSEN

Algemeen

Er is sprake van opvordering van huisartsen in volgende situaties:

Vaststellen van overlijden	Door eigen huisarts of huisarts uit de buurt of wachtarts	Geen opvordering
	Na gerechtelijk bezwaar: door eigen huisarts of huisarts uit de buurt of wachtarts	Wel opvordering
Dringende procedure gedwongen opname	Door eigen huisarts of huisarts uit de buurt of wachtarts, zonder verwantschap	Wel opvordering
Bloedafname	Door huisarts uit de buurt of wachtarts (mag geen eigen patiënt zijn). Lijst HVG in geval van grootschalige actie.	Wel opvordering
Vraag naar arts door patiënt opgesloten in Stedelijk Bewaarhuis	Door eigen huisarts, huisarts uit de buurt of wachtarts	Geen opvordering

1. Vaststellen van een overlijden

1.1. De huisarts is gekend

Als de politie het overlijden wil laten vaststellen voor een persoon waarvan de huisarts bekend is, wordt deze verwittigd en is er geen 'opvordering'.

De huisarts zal binnen een billijke termijn - rekening houdend met de omstandigheden en in onderling telefonische overleg - dit overlijden vaststellen en het formulier IIIC opmaken.

Als de huisarts afwezig is, zal zijn vervanger zijn taak overnemen.

Tijdens weekend, feestdagen en op weekdays tussen 19u00 en 08u00 zal bij afwezigheid van de huisarts, beroep gedaan worden op de huisartsenwachtdienst via telefoonnummer 1733.

Indien er een MUG-arts aanwezig is, stelt deze het overlijden vast.

1.2. De huisarts is niet gekend

Indien de huisarts van de overledene niet bekend is, roept de dienst Transmissie van PZG, in periodes zonder huisartsenwachtdienst, artsen op via de socialekaart.be voor een huisarts in de buurt.

In periodes met wachtdienst kan een beroep gedaan worden op de huisarts van wacht. Gezien huisartsen met wacht hun wachtgebied niet mogen verlaten, zal geen beroep gedaan worden op een wachtarts in een andere regio.

Indien het overlijden op een openbaar domein plaats vindt, wordt het vaststellen van het overlijden als prioritair door de wachtdoende huisarts behandeld opdat een snelle evacuatie van het lichaam kan plaatsvinden.

In beide situatie gaat het dus niet over het 'opvorderen van een arts' en ontvangt de HVG het ereloon bij de nabestaanden van de patiënt. In de meeste omstandigheden kan – via het systeem 'derde betalende' - beroep gedaan worden op het ziekenfonds van de overledene. In dat geval verbindt de PZG zich ertoe om de nodige identiteitsgegevens (met name het rijksregisternummer) van de overledene te bezorgen aan de huisarts.

1.3. Gerechtelijk-geneeskundig bezwaar

Wanneer een arts op de overlijdensakte een 'gerechtelijk-geneeskundig bezwaar tegen begrafenis of crematie' attesteert, een vaststelling die geschiedt door de eerst opgeroepen arts – is het sterk aanbevolen dat hij ook de politie (101) of procureur des Konings op de hoogte brengt van het feit dat hij bij 'gerechtelijk-geneeskundig bezwaar 'ja' heeft ingevuld. Hij hoeft verder geen medische details mee te delen, maar mag dit wel doen als hij naar eer en geweten ervan overtuigd is dat dit noodzakelijk is.

Alle partijen zijn ervan overtuigd dat het noodzakelijk is in deze materie correcte vaststellingen te doen. Het vaststellen van dergelijk overlijden gebeurt door de eerst aanwezige arts. Het bepalen van de oorzaak door uitwendige (en later eventueel ook inwendige) schouwing is werk voor forensische specialisten. Onoordeelkundige aanpak is ten andere ook nadelig voor noodzakelijk sporenonderzoek.

De arts die instaat voor de schouwing is wel 'gevorderd' en aldus zullen de erelonen aangerekend worden als 'gerechtskosten' aan de Federale Overheidsdienst Justitie. De procureur des Konings of onderzoeksrechter stelt de vordering op, bij hoge uitzondering kan een officier van gerechtelijke politie de vordering ook uitvoeren. Het is aan de bevoegde dienst om de vordering op te stellen en over te maken aan de arts. De politie zal de papieren van de vordering zo vlug mogelijk overmaken aan de arts.

Tijdens de weekendwachtdienst bezorgt de arts deze documenten aan de HVG die een kostenstaat opmaakt verstuurt naar taxatie.oost-vlaanderen@just.fgov.be met het rekeningnummer van de HVG. Het is belangrijk dat de naam van opsteller op de vordering en de goedkeuring dezelfde is.

2. Dringende procedure gedwongen opname

Het onderzoek van een persoon, in opdracht van de procureur des Konings, in het kader van een 'dringende procedure gedwongen opname' en het opmaken van een 'omstandig geneeskundig verslag' of het verlenen van een 'advies' ter zake is in principe een medische en maatschappelijke urgentie.

Elke arts, bevoegd om de geneeskunde uit te oefenen, die geen bloed- of aanverwant is van de zieke of verzoeker en op geen enkele manier verbonden is aan de instelling waar de patiënt verblijft, kan volgens de Wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke van 26 juni 1990, door de procureur des Konings 'aangewezen' worden om deze opdracht uit te voeren.

In eerste orde wordt geprobeerd om hiervoor de eigen huisarts te contacteren. Indien de huisarts niet gekend is, wordt in periodes zonder wachtdienst een huisarts uit de buurt opgeroepen via de socialekaart.be.

In periodes met wachtdienst kan ook beroep gedaan worden op de huisarts met wacht. Gezien huisartsen met wacht hun wachtgebied niet mogen verlaten, zal geen beroep gedaan worden op een wachters in een andere regio.

Om gevaarsituaties waarbij fysieke agressie wordt veroorzaakt door een mogelijk (geestes)zieke persoon tot een minimum te beperken, alsook om hem/haar minimaal aan de publieke belangstelling te moeten blootstellen, zal dit onderzoek zo veel als mogelijk in een veilige gespecialiseerde setting plaatsvinden (in Gent: UPSIE van UZ Gent). De behandelende geneesheer is dan de psychiater met dienst UPSIE. Dit gebeurt op vraag van de substituut procureur des konings, ambtshalve en na contactname met de substituut procureur.

De officier van gerechtelijke politie zal - om de tijdsinvestering van de arts zoveel mogelijk te beperken - al het nodige doen opdat het onderzoek van de patiënt en het omstandig geneeskundig verslag op meest efficiënte en snelste manier kan opgemaakt worden. Desgevallend zal hij/zij telefonisch contact met de procureur mogelijk maken om te kunnen overleggen.

De erelonen voor deze prestatie worden als 'gerechtskosten' aangerekend aan de FOD Justitie. De officier van gerechtelijke politie zal al het nodige doen om vordering van deze gerechtskosten correct te laten verlopen. De politie zal de papieren van de vordering zo vlug mogelijk overmaken aan de arts.

Tijdens de weekendwachtdienst bezorgt de arts deze documenten aan de HVG die een kostenstaat opmaakt verstuurt naar [taxatie.oost-vlaanderen@just.fgov.be](mailto:oost-vlaanderen@just.fgov.be) met het rekeningnummer van de HVG. Het is belangrijk dat de naam van opsteller op de vordering en de goedkeuring dezelfde is.

Tijdens de weekdagen kan een huisarts telefonisch beroep doen op de dienst Maatschappelijk Werk (Dieter Dieussaert 09/266 67 41) in geval van een procedurevraag of een praktische vraag i.v.m. het gedwongen opnemen van een patiënt die een gevaar vormt voor zichzelf of voor anderen en/of waarbij de politie tussenbeide moet komen.

3. Bloedafnames

Het opvorderen van artsen door de bevoegde overheid met het oog op het nemen van een bloedstaal wordt voorzien in artikel 63 van de Wet op de Politie over het Wegverkeer van 16 maart 1968. In het kader van verkeer worden de vorderingen opgesteld door agenten van gerechtelijke politie.

Artikel 14 van de programmawet van 8 juni 2008 vermeldt daarenboven dat de dienstverlenende persoon die weigert gevolg te geven aan een opdracht waarvoor hij gevorderd werd kan gestraft worden met een geldboete van 50 euro tot 500 euro.

Een arts kan slechts weigeren in aanwezigheid van de betrokken persoon:

- Wanneer hij een medische tegenindicatie tegen de bloedproef vaststelt of wanneer hij de redenen die de persoon aanvoert om zich aan de bloedproef te onttrekken, als gegrond erkent.
- Wanneer de betrokkene weigert zich aan de afname te onderwerpen. De bloedproef mag niet met geweld op de betrokkene worden toegepast.
- Wanneer de betrokkene één van zijn patiënten is, op voorwaarde dat de opvorderende overheid een beroep kan doen op een andere geneesheer.

Wanneer het om een van zijn patiënten gaat, **moet de opgevorderde geneesheer altijd weigeren** het klinisch formulier in te vullen of een klinisch oordeel te uiten nopens de staat van dronkenschap van de betrokkene.

Bij opeising en indien geen andere geneesheer hem kan vervangen, moet de behandelende geneesheer zijn tussenkomst beperken tot louter staalafname omdat hij gebonden is door het beroepsgeheim.

In periodes met wachtdienst kan de politie beroep doen op de huisarts van wacht. De politie kan tijdens het weekend de betrokkene altijd **naar de wachtpost** brengen voor een afname van een bloedstaal.

In het kader van een goede samenwerking wordt de bereidheid van de huisartsen gevraagd om in te gaan op de vraag voor een afname **ter plaatse** indien de werking dit toelaat (want oproepen voor dringende medische hulpverlening primeren).

In geval van grootschalige acties die worden georganiseerd waarbij de nood zich stelt een arts ter plaatse te hebben, kan de PZG voorafgaand contact opnemen met de HVG om een arts te helpen zoeken. De HVG zal een lijst aanleggen van artsen die zich hiervoor kandidaat stellen.

De arts dient het ereloon/remgeld te ontvangen van de betrokkene. In de meeste gevallen kan – via het systeem ‘derde betalende’ - beroep gedaan worden op het ziekenfonds. Dan gaat de arts/HVG het remgeld innen bij de betrokkene/familie. De PZG zal in dat geval met toestemming van de betrokkene de identiteitsgegevens overhandigen aan de huisarts met het oog op de derdebetalersregeling. Indien dit in uitzonderlijke gevallen niet kan verhaald worden op de betrokkene (of familie), kan er contact worden opgenomen met de PZG.

In sommige gevallen, in het kader van een gerechtelijk onderzoek in opdracht van de procureur des Konings, is er wel sprake van opvordering en dienen de erelonen voor deze prestatie te worden aangerekend aan de FOD Justitie als ‘gerechtskosten’.

4. Medische bijstand bij opgeslotene in Stedelijk Bewaarhuis

Art. 33 quinquies van de Wet op het politieambt bepaalt dat elke persoon die bestuurlijk is aangehouden het recht heeft op medische bijstand en onderzoek door een arts naar keuze. Als de opgeslotene hierom verzoekt, vallen de kosten van het onderzoek wel ten zijne laste.

Het is de bedoeling dat ‘vooraleer’ de betrokkene opgesloten wordt in het stedelijk bewaarhuis, men zich begeeft naar de spoedopname van het AZ Jan Palfijn op verzoek van de weerhouden persoon; of indien er aanwijzingen zijn dat betrokkene medische zorgen nodig heeft.

Eens betrokkene is opgesloten, zal de PZG in eerste instantie de dienst 112 verwittigen. Pas als zij van oordeel zijn dat er geen dringende medische hulpverlening is vereist en daardoor de beslissing nemen geen ambulance te sturen, zal de PZG beroep doen op de huisartsen. Bij voorkeur de eigen huisarts.

Het is zo, eens de betrokkene opgesloten is, de politie geen verplaatsing zal doen met patiënt omdat de aard van het medisch risico, door allerlei omstandigheden, niet kan ingeschat worden en de voertuigen van de politie niet ingericht zijn om aan patiëntenvervoer te doen.

Als de huisarts van de opgeslotene niet bekend is of niet kan bereikt worden, kan de politie, in periodes zonder huisartsenwachtdienst, een huisarts uit de buurt oproepen via de socialekaart.be.

De HVG wil de politie hierbij ook helpen door een lijst op te stellen van huisartsen uit de buurt die zich hiervoor willen engageren.

In periodes met wachtdienst kan een beroep gedaan worden op de huisarts van wacht via het nummer 1733. In het kader van een goede samenwerking wordt de bereidheid van de huisartsen gevraagd om in te gaan op de vraag voor medische bijstand ter plaatse, indien de werking dit toelaat.

In beide situaties gaat het niet over 'opvorderen van een arts'. De arts/HVG dient het ereloon/remgeld te ontvangen van de opgeslotene. In de meeste gevallen kan – via het systeem 'derde betalende' - beroep gedaan worden op het ziekenfonds. Dan gaat de arts/HVG het remgeld innen bij de betrokkene/familie. De PZG zal in dat geval met toestemming van de betrokkene de identiteitsgegevens overhandigen aan de huisarts met het oog op de derdebetalersregeling. Indien dit in uitzonderlijke gevallen niet kan verhaald worden op de betrokkene (of familie), kan er contact worden opgenomen met de PZG.

In sommige gevallen, in het kader van een gerechtelijk onderzoek in opdracht van de procureur des Konings, is er wel sprake van opvordering en dienen de erelonen voor deze prestatie te worden aangerekend aan de FOD Justitie als 'gerechtskosten'.

Artikel II. BEROEP DOEN OP POLITIE

1. Preventieve maatregelen op de wachtpost

1.1. Veiligheid voor huisartsen op de wachtpost

Elke wachtpost treft de nodige veiligheidsmaatregelen en is zo veilig mogelijk ingericht. Twee wachtposten zijn gelegen op een ziekenhuissite, namelijk van het AZ Sint-Lucas en UZ Gent, en zijn beveiligd met bewaking en camera's. Bij een voorval van agressie kan een noodoproep gedaan worden via een intern ziekenhuisnummer.

De onthaalmedewerker zit achter veiligheidsglas. Er is een aparte wachtruimte aanwezig. De deuren die toegang verlenen tot de professionele lokalen zijn alleen met een badge te openen.

1.2. Veiligheid op huisbezoek vanuit de wachtpost

De artsen op huisbezoek worden vergezeld van een chauffeur.

De auto is uitgerust met een navigatie- en volgsysteem, waardoor controle op eventuele anomalieën mogelijk is. Het is ook mogelijk via dit systeem boodschappen door te geven naar de wachtposten.

De arts en de chauffeur wisselen bij aanvang van de shift ook gsm-nummers uit om in geval van nood onderling te communiceren.

Artsen kunnen de chauffeurs vragen hen te vergezellen tot aan de deur of hen vragen na een bepaalde tijd op te bellen. Indien de arts hier geen gehoor aan geeft, kan de chauffeur de 101 contacteren.

2. Noodoproep tijdens de wachtdienst

Bij een noodoproep van de wachters tijdens de week- of weekendwachtdienst zal de politie de oproep met prioriteit behandelen. Hiervoor wordt het nummer 101 gebruikt. Onder noodoproep wordt verstaan een situatie waarbij er sprake is van een effectieve dreiging waarbij de fysieke integriteit van de zorgverlener in het gedrang komt. Deze oproep zal als prioritair worden behandeld en er zal asap een ploeg ter plaatse komen. Na een 101-oproep volgt steeds een vervolgactie.

Het is van belang dat het volgende wordt meegedeeld aan de politie bij de oproep:

- Locatie
- Inhoud van de oproep van de patiënt
- Voorgeschiedenis van de patiënt (eerdere gevallen van agressie zijn gekend)

Deze samenwerkingsovereenkomst treedt in werking na ondertekening van beide partijen.

Opgemaakt in 2-voud te Gent, 21/04/2023

Handtekening HVG

Handtekening PZG

Bijlage I: Verwerking van persoonsgegevens (GDPR)

- In het kader van de uitvoering van dit samenwerkingsprotocol, worden verschillende persoonsgegevens uitgewisseld tussen politiediensten en huisartsen. Concreet gaat het om persoonlijke identificatiekenmerken (naam, voornaam, rijksregisternummer of geboortedatum, adres) en gegevens over de gezondheid van de betrokkene(n) (in zeer beperkte mate).
- De uitwisseling van persoonsgegevens kadert binnen de volgende wetgeving:
  - o Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming, 'AVG');
  - o Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens;
  - o Wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt;
  - o Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;
  - o Artikel 458 en 458bis van het Strafwetboek van 8 juni 1867;
  - o Koninklijk besluit van 10 mei 2006 houdende vaststelling van de deontologische code van de politiediensten.
- Artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, bepaalt dat bij elk type van gegevensuitwisseling tussen een overheidsorgaan en iedere andere actor er een protocol dient afgesloten te worden.
- Alle partijen verklaren vertrouwelijk en integer te handelen en alle nodige maatregelen te nemen om de privacy van de betrokkene(n) steeds te waarborgen. De uitwisseling van persoonsgegevens en de hoeveelheid verzamelde gegevens moeten beperkt worden tot hetgeen nodig is voor het nagestreefde doel en kan later niet voor andere doeleinden gebruikt worden.
- Artikel 4, 15) AVG definieert gegevens over gezondheid als persoonsgegevens die verband houden met de fysieke en mentale gezondheid van een natuurlijke persoon, waaronder gegevens over verleende gezondheidsdiensten waarmee informatie over zijn/haar gezondheidstoestand wordt gegeven. De verwerking van gezondheidsgegevens gebeurt onder het toezicht en de verantwoordelijkheid van een beoefenaar van de geneeskunde.
- Gegevens over gezondheid vallen onder categorie van bijzondere gegevens, als bepaalt in artikel 9 AVG. De uitwisseling van zulke gegevens dient zich hierdoor tot het absolute minimum te beperken. De aanwezigheid van een politieambtenaar bij een medisch onderzoek is bijgevolg slechts toegestaan om de veiligheid van de geneesheer te waarborgen, bv. indien de betrokkene gecategoriseerd wordt als 'moeilijk'.
- Om de privacy van de betrokkene(n) te garanderen, kan de geneesheer te allen tijde beslissen dat de politieambtenaar de plaats van het medisch onderzoek dient te verlaten. Alvorens dient er een afweging gemaakt te worden of door deze beslissing de veiligheid van de geneesheer niet in het gedrang komt

Bijlage II: contactgegevens

	Wie		Contact
Politie			
PZG algemeen			09 266 61 11
Overeenkomst	Bjorn Schollaert	Hoofdinspecteur	Bjorn.schollaert@police.belgium.eu 09 266 69 51
Vraag i.v.m. gedwongen opname (ma – vrij)	Dieter Dieussaert	Dienst Maatschappelijke Zorg	09 266 67 41
Huisartsenvereniging			
Overeenkomst	Dr. Linde Tilley	Voorzitter	
	Mevr. Fleur Simillion	Coördinator	info@hvg.be 09 324 66 92
Bloedafnames acties	Via lijst HVG		09 324 66 92
Huisarts weekwacht (ma-do 19u00-08u00)	Via Actiphone		1733
Huisarts weekendwacht (vr-zo 19u00-08u00 + feestdagen)	Via Wachtpost		1733 www.huisartsenwachtposten.be
Huisarts uit de buurt indien geen huisarts gekend	Via de Sociale Kaart	Zoeken per wijk	socialekaart.be
	Via lijst HVG		09 324 66 92

Bijlage III: met betrekking tot de regio's onderwerp uitmaken van dit protocol

De **Politiezone Gent** (zonenummer 5415) is een politiezone die werkt in de Oost-Vlaamse provinciehoofdstad Gent.

De wijkpolitie is georganiseerd in zes commissariaten en drie antennes:

- Gent Centrum
- Sint-Amandsberg
- Gentbrugge
- Gent-West
- Nieuw Gent
- Wondelgem

En drie antennes:

- Oostakker en kanaaldorpen
- Ledeberg
- Drongen

De Huisartsenvereniging Gent vzw

Huisartsenvereniging Gent vzw is een huisartsenkring met als werkingsgebied de stad Gent en de gemeenten Melle en Destelbergen. Voor de wachtdienst in het weekend werkt de Huisartsenvereniging Gent samen met de Huisartsenkring Wetteren-Laarne-Wichelen Vesalius, Huisartsenkring Merelbeke en Huisartsenkring Groot-Lochristi.